

**Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 22 stycznia 2021 r.**

w sprawie: **niekorzystnych dla pożyczkobiorców zmian zasad umarzania części pożyczek udzielanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

Uchwałą Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach nr 350/2020 z dnia 18 grudnia 2020 roku zostały ustalone nowe *Zasady udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach* (dalej WFOŚiGW), obejmujące także zmianę kryteriów dotyczących umarzania części pożyczki udzielanej przez WFOŚiGW. Wprowadzone od dnia 1 stycznia 2021 r. zmiany warunków są zdecydowanie niekorzystne dla pożyczkobiorców, którzy chcieliby – wzorem lat poprzednich – ubiegać się o umorzenie części wykorzystanej pożyczki i budzą w związku z tym sprzeciw samorządów lokalnych, będących stroną tych umów zawartych z WFOŚiGW w Katowicach. Pogorszenie sytuacji pożyczkobiorców w powyższym zakresie dotyczy zarówno maksymalnej wysokości umorzenia pożyczki (obniżenie procentowych wartości oraz maksymalnych kwot umorzenia), jak i warunków umarzania pożyczek. W ramach zmienionych zasad wprowadzony został nowy, mający bardzo duże konsekwencje warunek (punkt 3.1.c), iż pożyczkobiorca będzie mógł złożyć wniosek o umorzenie części pożyczki dopiero po upływie okresu trwałości dofinansowanego zadania, a nie jak to miało miejsce dotychczas kiedy gmina mogła złożyć wniosek o umorzenie części udzielonej pożyczki po spłacie co najmniej 50% wykorzystanych środków i spełnieniu pozostałych warunków (które pozostały niezmienione). Dodatkowo wątpliwości budzi fakt rażąco niskiego procentu wykorzystanej pożyczki podlegającej umorzeniu na nowych zasadach – dotychczasowa możliwość umorzenia nawet do 45% pożyczki, została zastąpiona maksymalnie 30% umorzeniem. Znacznie obniżone zostały również maksymalne kwoty umorzenia wykorzystanej pożyczki.

Istotny w tym kontekście jest fakt, iż zgodnie z w/w „*Zasadami udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach*” przy podejmowaniu decyzji o umorzeniu części pożyczki brane są pod uwagę zasady umarzania pożyczek obowiązujące w Funduszu w dniu złożenia wniosku o umorzenie. Szereg jest z obszaru województwa zawarło z WFOŚiGW w Katowicach umowy pożyczki przeznaczone w szczególności na realizację budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w tych jednostkach, bądź inne cele określone w ustawie *Prawo ochrony środowiska* i „*Liście przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach*”. Uwzględniając warunek, iż o umorzenie części pożyczki można wnioskować dopiero po upływie okresu trwałości dofinansowanego zadania – przy uwzględnieniu łącznego czasu realizacji inwestycji oraz co do zasady pięcioletniego okresu trwałości projektów

inwestycyjnych - w przypadku umów podpisanych w roku 2020 i dopiero rozpoczętych zadań inwestycyjnych byłoby to możliwe dopiero ok. 2028 roku. Tym samym samorządy lokalne zostały całkowicie pozbawione możliwości wnioskowania w najbliższych latach o umorzenie części wykorzystanej pożyczki. Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującymi zasadami minimalny okres spłaty pożyczki nadal wynosi 4 lata, co przy jednoczesnym stawianiu warunku, że o umorzenie można się starać po zakończeniu pięcioletniego okresu trwałości powoduje, że gminy które zaplanowały możliwie jak najkrótszy okres spłaty będą w ogóle pozbawione możliwości ubiegania się o częściowe umorzenie pożyczki ze względu na wcześniejszą spłatę całości pożyczki.

Należy w tym kontekście podkreślić, że oprocentowanie pożyczek udzielanych przez WFOŚiGW nie jest obecnie konkurencyjne w porównaniu z oprocentowaniem jakie gminy mogłyby uzyskać z banków na komercyjnych warunkach i w wielu wypadkach jedynie fakt potencjalnego umorzenia części pożyczki decydował o podjęciu przez jst starań o pozyskanie pożyczki ze środków WFOŚiGW w Katowicach. Obecnie, w sytuacji istotnej zmiany warunków samorządy lokalne zostały postawione w bardzo trudnej sytuacji i w skrajnych wypadkach zmuszone będą rozważyć podjęcie działań zmierzających do rozwiązania zawartych umów. Podpisując umowy pożyczki, gminy i powiaty podejmowały bowiem zobowiązanie finansowe w oparciu o zupełnie inne warunki, które z dnia na dzień zostały zmienione.

Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, zabierając głos w imieniu samorządów lokalnych województwa śląskiego, stoi na stanowisku, iż - uwzględniając potrzebę zapewnienia minimalnej stabilności warunków prawnych i finansowych, w których funkcjonują podmioty prywatne i publiczne, w tym samorządy, szczególnie w trudnym czasie kryzysu wywołanego pandemią koronawirusa - nowe zasady nie powinny obejmować środków w ramach umów pożyczki zawartych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, a odnosić się do nowo zawieranych umów. Wnioskujemy w związku z tym do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, aby nowe zasady nie dotyczyły pożyczek, które zostały udzielone zgodnie z wcześniejszymi zasadami udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach (ustalonymi m.in. uchwałą Rady Nadzorczej nr 260/2019 z dnia 26 września 2019 roku, a także uchwałą Rady Nadzorczej nr 189/2020 z dnia 10 lipca 2020 roku).

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Piotr Kuczera
Przewodniczący Związku